

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra občanského práva

POSUDEK

vedoucího diplomové práce

Téma diplomové práce : Zahájení řízení dle o.s.ř. a zákona o zvláštních řízeních soudních

Autorka diplomové práce : Eva Šátková

Vedoucí diplomové práce : JUDr. Miloslav Ungr

Oponent diplomové práce : JUDr. Miloslava Wipplingerová, Ph.D.

Řádné zahájení civilního řízení je základním předpokladem pro to, aby mohla být poskytnuta spravedlivá ochrana soukromým právům a oprávněným zájmům účastníků řízení, jak předpokládá ust. § 1 o.s.ř..Řádné zahájení řízení zároveň patří k procesním podmínkám řízení. Vlastně tvoří jednu ze základních pozitivních procesních podmínek. Jen její naplnění může vést k tomu, aby civilní řízení řádně probíhalo a nestane-li se nic mimořádného, bylo dovedeno až do zamýšleného konce představujícího vydání rozhodnutí ve věci samé. Proto nelze připustit situaci, aby bylo řízení vedeno, aniž bylo řádně zahájeno. Pokud by se tak přesto stalo, musel by soud z tohoto stavu vyvodit odpovídající a procesním právem předpokládané závěry.

Vypsání tématu diplomové práce o zahájení řízení podle občanského soudního řádu a zákona o zvláštních řízeních soudních bylo motivováno novelou o.s.ř. č. 293/2013 Sb. a vydáním zákona č. 292/2013 Sb. o zvláštních řízeních soudních. Tyto zásadní změny dávají podklad pro rozbor zadané problematiky. Zdánlivě nekomplikované téma přeci jen přivodilo diplomantce určité těžkosti, a to jak z hlediska systematického uspořádání, tak i z hlediska zpracování některých pasáží diplomové práce. Tak např. zahájení řízení je věnována celá čtvrtá kapitola, která je těžištěm práce. Účinky zahájení řízení zpracované do podkapitoly 4.1.3 však předchází výkladu o zahájení řízení a systematicky by se jimi měla autorka zabývat až v závěru čtvrté kapitoly.

Některé zpracované části se zdají být tématu diplomové práce dosti vzdálené (např. podkapitoly 3.3.4 a 3.4.4), avšak jiné části, mající bezprostřední vazbu k tématu práce, mohly být zpracovány podrobněji. Takto se zdá, že autorka zůstala jen na povrchu věci (např. 4.1.3, 4.2.1.3, 4.2.1.5). Uvedený závěr se týká i podkapitoly 4.3.1, která je pojata příliš úzce. Diplomantka se zde totiž vůbec nezabývá zvláštními náležitostmi návrhu. Naproti tomu je však třeba pozitivně hodnotit, že se diplomantka jen úzce nedržela tématu práce a zařadila do ní i způsoby zahájení řízení insolventního, rozhodčího, vykonávacího, exekučního a dokonce i řízení podle soudního řádu správního.

Z hlediska obsahového se autorka nevyvarovala některých pochybení, jak bude ještě uvedeno. Je zřejmé, že v dostatečné míře čerpala z odborné literatury, i když převážně z monografických děl. Téměř vůbec nevycházela z judikatury, jak je zřejmé ze seznamu použitých pramenů, v němž se krčí pouhá dvě rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR. Judikatura se však řešenou problematikou zabírá v poměrně širokém rozsahu.

Některé další připomínky k obsahu práce:

Na str. 9 a násl. se nachází podkapitola 2.2 „Půhon“ a je vlastně neorganicky včleněna za podkapitolu 2.1 „Vývoj civilního práva procesního“. Podkapitola 2.1 je totiž zakončena vydáním občanského soudního řádu č. 99/1963 Sb., přičemž „půhon“ se váže k období, které časově značně předchází.

V podkapitole 3.2 o některých společných zásadách ovládajících sporné i nesporné řízení jsou kromě zásad skutečně ovládajících obě řízení vymezeny i zásada jednotnosti řízení (arbitrárního pořádku) a zásada koncentrace řízení legálního pořádku). Tyto zásady nejsou však společné pro sporné a nesporné řízení v tom smyslu, jak ho autorka nadpisem podkapitoly vymezila.

Na str. 16 ve druhém odstavci diplomantka uvádí, že zastoupení účastníka před soudem v určitém řízení není obligatorní procesní podmínkou. Není zcela zřejmé, co tím autorka myslí. Její vyjádření není přesné a tudíž ani správné.

Na str. 21 v podkapitole 3.3.5 autorka uvádí, že v nesporných řízeních jsou přiznávány náklady nižší nebo nemusí být přiznané náklady žádné. To si však zasloužilo přesnější vyjádření odpovídající § 23 zák. č. 292/2013 Sb. nebo vypuštění této pasáže, která je od tématu práce příliš vzdálená. Navíc nerozumím tomu, v čem jsou podle autorky náklady v nesporném řízení nižší.

Na str. 23 má jedna z podkapitol název „Změna účastníka řízení“. Ve třetí větě mluví diplomantka o ztrátě procesní způsobilosti, tj. způsobilosti jednat samostatně před soudem. O procesní způsobilost však zde nejde, protože řeší situaci v důsledku ztráty způsobilosti být

účastníkem řízení, tedy ztráty procesní subjektivity. Je zřejmé, že diplomantka (nikoliv však ve větě první uvedené podkapitoly) tyto pojmy zaměňuje.

V poznámce pod čarou č. 54 na str. 24 u podkapitoly 3.4.3 má být správně uveden § 85a o.s.ř. a nikoliv § 86a o.s.ř.

Na str. 27 v podkapitole 4.1.1 autorka nesprávně cituje § 42 odst. 1 o.s.ř.. Uvádí, že podání je možno učinit také telegraficky. Taková možnost sice dříve existovala, ale byla vyřazena po přijetí novely občanského soudního řádu č. 293/2013 Sb.. Stalo se tak proto, že telegrafický provoz byl ukončen již v polovině roku 2008.

Podkapitola 4.3 se týká zahájení řízení podle zákona o zvláštních řízeních soudních. Protože zahájení řízení je ústředním tématem diplomové práce, měla by mít autorka vyjasněno, jakým způsobem se řízení podle tohoto zákona zahajuje a jaká zásada pro zahájení řízení bez návrhu a na návrh platí. Bude-li konfrontovat první větu této podkapitoly s úpravou uvedenou v § 13 zákona, musí zjistit, že vychází z úplně opačné zásady než jaká vyplývá ze zákonné úpravy. V prvním odstavci podkapitoly 4.3.2 má již správný údaj o zahájení řízení. Snad lze tedy vycházet z toho, že k zaznamenání nesprávného údaje v podkapitole 4.3 došlo jen nedopatřením, ale i tak měla diplomantka při provádění závěrečné korektury na tuto chybu přijít.

Na str. 51 v posledních dvou větách prvního odstavce podkapitoly 4.3.8.1 zaměnila diplomantka věcnou příslušnost s místní příslušností a naopak.

Na str. 54 v podkapitole 4.3.8.5 pod bodem druhým autorka mj. vymezuje způsoby zahájení řízení ve věcech péče soudu o nezletilé. Uvádí také, že řízení podle § 466 písm. j), l) a m) ZŘS se zahajuje na návrh zákonného zástupce osvojenice. Tato řízení se však osvojení vůbec netýkají.

Nevím, co míní diplomantka údaji o zahájení rozhodčího řízení ve druhém odstavci podkapitoly 4.5. Údaj obsažený ve větě první je přinejmenším neúplný. Věta druhá pak připouští možnost dohody účastníků o jiném způsobu zahájení řízení. O jaký jiný způsob by se mělo jednat?

Je třeba konstatovat, že diplomantka mohla věnovat více pozornosti psanému textu i z hlediska tiskových či jiných chyb. Např. lze poukázat na poslední řádek str. 2, kde místo „použití“ má být správně uvedeno „použijí“, na str. 8 v prvním řádku třetího odstavce místo „byla jednotnost“ má správně být uvedeno „byla nejednotnost“, na str. 10 v šestnáctém řádku odshora místo „menších desek“ má být uvedeno „zemských desek“, na str. 12 v šestém řádku odshora je hrubá gramatická chyba v textu „doplňky, které upravovali“, na str. 16 v podkapitole 3.3 v šestém řádku odspodu „Jednání ohledně změn se týkaly“, správně „Jednání ohledně změn se týkala“, a.t.d..

Jinak je třeba konstatovat, že diplomová práce má požadovaný rozsah a obsahuje cizojazyčné resumé. Použité prameny, z nichž autorka čerpala, jsou citovány způsobem pro vědeckou práci obvyklým. Elektronickou kontrolou původnosti textu za použití antiplagiátorského programu THESES.CZ nebyly zjištěny žádné nedostatky. Shoda posuzované práce s jinými prameny je vyjádřena nula procenty.

Po celkovém zhodnocení i přes některé vytknuté chyby lze konstatovat, že diplomová práce splňuje podmínky stanovené pro práce tohoto druhu vyhláškou děkana Fakulty právnické ZU z 29.6.2015 č. D 25/2015.

V rámci obhajoby některé otázky, na něž by mohla diplomantka reagovat, vyplývají již z tohoto hodnocení, některé další však nejsou ještě vyloučeny. V každém případě by se jednalo o otázky, které mají bezprostřední vztah k tématu diplomové práce a odpovědi na ně by měly prokázat, že diplomantka řešené problematice rozumí .

Z á v ě r : Diplomovou práci autorky **Ev y Š á t k o v é** **d o p o r u č u j i** k obhajobě. Její předběžné hodnocení odpovídá stupni „**dobře**“.

V Plzni 2.5.2016

JUDr. Miloslav Ungr

